

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 9 февруари 2023 г.
(OR. en)

6273/23

VISA 30
FRONT 49
MIGR 58
IXIM 24
SIRIS 13
COMIX 74

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	9 февруари 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 66 final
Относно:	ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА относно актуалното състояние на подготовката за пълното прилагане на Регламента за ВИС в съответствие с член 11, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1134

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 66 final.

Приложение: COM(2023) 66 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.2.2023 г.
COM(2023) 66 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно актуалното състояние на подготовката за пълното прилагане на
Регламента за ВИС в съответствие с член 11, параграф 3 от Регламент (ЕС)
2021/1134**

Резюме

Регламент (ЕС) 2021/1134¹ за изменение, наред с другото, на Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС)² изисква от Комисията да представя годишен доклад на Европейския парламент и на Съвета относно актуалното състояние на подготовката за пълното прилагане на регламента. Това е **първият доклад на Комисията**.

Внедряването на новата информационна архитектура в областта на миграцията, границите и сигурността е крайгълният камък за създаването на една от най-модерните системи за управление на границите в света. Визовата информационна система е неразделна част от тази архитектура. За да се постигне пълно и навременно внедряване, държавите — членки на ЕС, и асоциираните към Шенген държави, агенциите на ЕС и Комисията трябва да напредват заедно. **Забавяне от страна на един от участниците ще доведе до забавяния за всички**, а вероятно и до увеличаване на разходите.

Като цяло подготовката за внедряването на преработената ВИС върви по план. След приемането на регламента за изменение на 7 юли 2021 г. Комисията незабавно започна да обсъжда в съответния комитет и експертна група редица **актове за изпълнение и делегирани актове**, необходими за разработването на новите компоненти на ВИС. Понастоящем работата по всички 12 акта за изпълнение и делегирани актове е започнала и те са на различни етапи от процедурата по приемане. Шест акта за изпълнение и три делегирани акта се обсъждат в съответния комитет и експертна група, а три акта за изпълнение вече са официално приети.

¹ Регламент (ЕС) 2021/1134 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕО) № 810/2009, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1860, (ЕС) 2018/1861, (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета за целите на реформирането на Визовата информационна система (ОВ L 248, 13.7.2021 г., стр. 11—87).

² Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

1. Въведение

ВИС беше създадена с Решение 2004/512/ЕО на Съвета³, за да служи като технологично решение за обмена на визови данни между държавите членки. С Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета (Регламент за ВИС)⁴ бяха уредени целта, функциите и отговорностите на ВИС, както и условията и процедурите за обмена на данни за визите за краткосрочно пребиваване между държавите членки с цел да се улесни разглеждането на заявленията за издаване на визи за краткосрочно пребиваване и свързаните с това решения. ВИС беше приведена в действие на 11 октомври 2011 г. и постепенно бе внедрена в консулствата на всички държави членки в периода между октомври 2011 г. и февруари 2016 г.

Целите на ВИС са подобряването на прилагането на общата визова политика, консулското сътрудничество и консултацията между централните визови органи, посредством улесняване на обмена на данни между държавите членки относно заявленията и свързаните с това решения, с цел:

- улесняване на процедурата за кандидатстване за виза;
- предотвратяване на търсенето на по-изгодни варианти за получаване на виза;
- улесняване на борбата с използването на фалшива самоличност;
- улесняване на проверките на граничните контролно-пропускателни пунктове на външните граници и вътре в територията на държавите членки;
- подпомагане на установяването на самоличността на всяко лице, което не отговаря или е престанало да отговаря на условията за влизане, престой или пребиваване на територията на държавите членки;
- улесняване на определянето на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила съгласно Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁵;
- както и принос за предотвратяването на заплахи за вътрешната сигурност на всяка една от държавите членки.

На 2 август 2021 г. влезе в сила Регламент (ЕС) 2021/1134, с който, наред с другото, се изменя Регламентът за ВИС. Той предоставя на органите, които издават визи, важна информация за кандидатите за шенгенски визи за краткосрочно пребиваване, като същевременно позволява на граничните служители да откриват пътуващите, които могат да представляват риск за сигурността. Новите правила също така разширяват приложното поле на ВИС — по-специално чрез добавянето на кандидатите и притежателите на визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване — при пълно зачитане на достиженията на правото на ЕС в областта на защитата на данните, за да се гарантира, че съответните органи разполагат с информацията, от

³ Решение 2004/512/ЕО на Съвета от 8 юни 2004 г. за създаване на Визова информационна система (ВИС) (ОВ L 213, 15.6.2004 г., стр. 5).

⁴ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

⁵ Регламент (ЕС) № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 31).

която се нуждаят, когато се нуждаят от нея. Договорените нови правила ще дадат възможност за по-задълбочени проверки за сигурност на кандидатите за визи за краткосрочно пребиваване, визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване, по-добър обмен на информация между държавите членки относно притежателите на такива документи и пълна оперативна съвместимост с други информационни системи на ЕС.

Съгласно член 11, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1134 Комисията следва да приеме решение до 31 декември 2023 г. за определяне на датата за привеждане в действие на преработената ВИС. В този член обаче се определят и редица условия, преди това решение да може да бъде прието, а именно, че ще трябва да бъдат приети необходимите актове за изпълнение и делегирани актове, посочени в настоящия доклад, Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA) ще трябва да уведоми Комисията за успешното приключване на всички дейности по изпитване, а държавите членки ще трябва да уведомят Комисията, че са предприели необходимите технически и правни мерки.

ВИС ще бъде част от общата рамка за оперативна съвместимост, създадена с регламенти (ЕС) 2019/817⁶ и (ЕС) 2019/818⁷ на Европейския парламент и на Съвета, поради което разработването на нейните нови характеристики и процеси следва да бъде напълно съгласувано с тези в другите информационни системи на ЕС, които са част от рамката.

Според условията на член 11, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1134 от Комисията се изисква да представя на Европейския парламент и Съвета доклад относно актуалното състояние на подготовката за пълното прилагане на регламента. Докладът следва да включва подробна информация за направените разходи, както и информация за евентуални рискове, които могат да повлияят на общите разходи. Подобни доклади следва да се представят от Комисията всяка година, докато тя приеме решението за определяне на датата на привеждане в действие на ВИС съгласно горепосочения регламент.

Настоящият документ е първият доклад на Комисията и обхваща периода от приемането на регламента за изменение на 7 юли 2021 г. до изготвянето на доклада през декември 2022 г.

2. Законодателство за прилагане на регламента за ВИС

В Регламент (ЕС) 2021/1134 се предвижда, че следва да се приеме законодателство за прилагане с цел допълнение и прилагане на някои подробни технически аспекти на регламента. Някои от тези актове са необходими, за да се даде пълна възможност на eu-

⁶ Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 27).

⁷ Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816 (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 85).

LISA да започне проектирането и разработката на новите функции в контекста на цялостната архитектура на информационната система, особено като се има предвид, че това изисква да се определят технически спецификации. Други актове са необходими за определяне на технически правила за улесняване на използването на ВИС от съответните органи на държавите членки и агенции на ЕС.

След приемането на регламента през 2021 г. Комисията организира 14 заседания на комитети и 6 експертни групи в областта на ВИС, за да обсъди редица проекти на актове за изпълнение и делегирани актове, необходими за разработването на преработената ВИС.

Понастоящем работата по всички 12 акта за изпълнение и делегирани актове е започнала и те са на различни етапи от процедурата по приемане. Шест акта за изпълнение и три делегирани акта се обсъждат в съответния комитет и експертна група, а три акта за изпълнение вече са официално приети. Това се вижда по-нагледно в таблицата по-долу:

Таблица 1 Актуално състояние на необходимите актове за изпълнение и делегирани актове към 7 декември 2022 г.

Регламент	Вид акт	Приет	В официална процедура за приемане	В комитет или група	Все още не е започнат
ВИС	Делегиран			3	
	За изпълнение	3		6	

3. Мониторинг на изпълнението от страна на държавите членки и агенциите на ЕС

Добре признато на равнище ЕС и държави членки е значението на навременното внедряване на преработената ВИС, както и взаимозависимостите между ВИС и разработването на други информационни системи на ЕС и на компонентите за оперативна съвместимост. За да се постигне пълно и навременно внедряване, държавите членки, агенциите на ЕС и Комисията трябва да напредват заедно, за да се избегне ситуация, при която липсата на действия от страна на която и да било от тях води до забавено въвеждане в експлоатация за всички останали.

4. Разходи и рискове

Предложението на Комисията за регламент за изменение беше прието на 7 юли 2021 г., една година по-късно от първоначално предвиденото. Законодателната финансова обосновка, приложена към предложението на Европейската комисия за регламент за изменение на Регламента за ВИС, беше изменена през юли 2021 г. поради актуализирания график за внедряване на преработената ВИС и с цел да се гарантира наличието на достатъчно финансови и човешки ресурси за eu-LISA.

В изменената законодателна финансова обосновка се посочва, че за предложението са необходими общо 178,6 млн. EUR от бюджета на ЕС за периода 2021—2027 г. Тази сума включва съответния бюджет за държавите членки (45 млн. EUR) за адаптиране на техните национални системи, за Европол (29,8 млн. EUR) за необходимото модернизиране на информационните системи на агенцията и за нейните нужди от персонал, за Европейската агенция за гранична и брегова охрана (5,4 млн. EUR) за изграждане на нов достъп до ВИС в рамките на агенцията, за нуждите от персонал и за заседанията, както и за eu-LISA (98,2 млн. EUR) за разработването на всички ИТ направления на предложението и функционирането на актуализираната ВИС, както и за временни нужди от персонал.

Въз основа на предложението на Комисията за регламент за изменение отражението върху оперативните разходи на eu-LISA за разработването на преработената ВИС се оценява на 16,2 млн. EUR за 2022 г. и 28,9 млн. EUR през 2023 г.

Внедряването на ВИС в рамките на общата рамка за оперативна съвместимост и адаптирането ѝ за взаимодействие с другите информационни системи включва поредица от различни модификации, които всеки път водят до нова версия на системата. Тези различни версии на ВИС трябва да бъдат внедрени последователно. Икономическите последици от кризата с Covid-19 също оказаха въздействие и върху обществените поръчки и процедурите за внедряване в държавите членки и агенциите на Съюза. Горепосочените аспекти могат да засегнат продължителността на някои части от проекта за внедряване на новата архитектура на информационните системи на ЕС в областта на границите, миграцията и сигурността.

След решение на управителния съвет на eu-LISA от 23 юни 2022 г. и вследствие на решението на неофициалното заседание на Съвета по правосъдие и вътрешни работи от 11—12 юли 2022 г. графикът за внедряването на новата ИТ архитектура за информационните системи на ЕС и тяхната оперативна съвместимост беше преразгледан. След забавеното въвеждане в експлоатация на Шенгенската информационна система графикът за въвеждане в експлоатация на различните информационни системи на ЕС сега е, както следва: март 2023 г. за ШИС, средата на май 2023 г. за СВИ, средата на ноември 2023 г. за ETIAS и ECRIS-TCN и постепенно привеждане в действие на компонентите за оперативна съвместимост до юни 2024 г.

Потенциалното въздействие на преразгледания график за информационните системи на ЕС и оперативната съвместимост върху разходите за внедряване на ВИС не е измеримо на този етап. Въпреки това, според наличните данни за разходите, направени през 2021 г. и 2022 г. от държавите членки и съответните агенции на ЕС, до момента не е установен риск от преразход на сумите, предвидени в изменената законодателна финансова обосновка.

5. Заключение

Държавите членки, асоциираните към Шенген държави и агенциите на ЕС имат общ ангажимент да гарантират пълното внедряване на преработената ВИС, като част също така от по-широката рамка за оперативна съвместимост на информационните системи на ЕС. От своя страна Комисията продължава да координира и да наблюдава отблизо напредъка на всички участници с цел до юни 2024 г. новите и модернизираните ИТ

системи и компонентите за оперативна съвместимост да бъдат изцяло налични. През юни 2022 г. управителният съвет на eu-LISA прикани агенцията да проучи възможността за по-тясно интегриране на графика за внедряване на преработената ВИС в цялостния преразгледан график за оперативна съвместимост, който беше потвърден от Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 11—12 юли 2022 г.

Като цяло работата по внедряването на преработената ВИС върви по план. Въпреки това, за да се гарантира, че това ще продължава да е така, е необходимо всички участници да напредват заедно в разработването и внедряването на всички информационни системи на ЕС и на компонентите за оперативна съвместимост, а рисковете от забавяне да бъдат непрекъснато следени. Комисията продължава да поддържа контакт с всички заинтересовани страни, за да открива евентуални забавяния, които биха могли да възникнат, и да сведе тези забавяния до минимум, за да се спази договореният график за внедряване.